elAnaquel

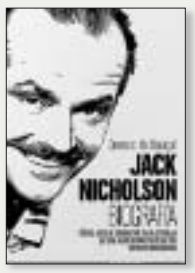

DENNIS MCDOUGAL
Jack Nicholson. Biografía
T&B EDITORES, PRÓLOGO DE JOAQUÍN MARCELO, 2010
▶ Heterodoxo, desinhibido, irreprimible, **Jack Nicholson** es un icono de la cultura popular, un divo tan famoso como infame, conocido por sus aventuras románticas, por su genio rápido y por su historia de amor con un equipo de baloncesto, Los Angeles Lakers. Ahora esta biografía a tumba abierta ofrece una fascinante e incisiva mirada a un actor de alto voltaje que ha roto con todos los moldes.En ella, lo realmente importante no son los episodios escandalosos de su vida, de los que el libro da cuenta sin regodearse, sino su trabajo, su talento, «su hondura y versatilidad».

JANE AUSTEN
Emma
ALBA EDITORIAL, COLECCIÓN CLÁSICA MAIOR, TRAD:. SERGIO PITOL, 2010
▶ Emma Woodhouse no es la típica heroína de **Jane Austen**: no es dependiente, no tiene un status y una economía precarios, y no necesita, para asegurar su futuro, cazar marido. Es una joven «bella, inteligente y rica», que no aspira al matrimonio («una mujer soltera poseedora de una buena fortuna es siempre respetable»), y que rige como por derecho natural los destinos de la pequeña comunidad de Highbury. Las ilustraciones son de **H. Thompson**.

Pocs llocs tan càlids com l'úter envellutat d'una llibreria. L'autor planteja les seues possibilitats de conservació més que el seu risc de desaparició. Això sí, amb la vital evolució

LLIBRERIES
Una antigor amb futur

Assaig

PER **EMILI PIERA**

■ L'altre dia vaig acostar-me a Slautherhouse, una antiga carnisseria convertida en cafè llibreria. El gantxo de carnisser —que és una fabulosa geometria, prodigi de simplicitat i eficàcia com passa amb la corbella— és l'emblema o logo de la casa. Terra del gantxo li deien a Russafa —que és on es troba la llibreria— molts dels seus indígenes per raons ben distintes: vull dir que tot ressona i s'aprofita, sembla mentida que ens coste tant veure-ho. No és un invent rabiós això de la llibreria cafè, n'he vist moltes pel món, tot i que n'hi ha poques a Espanya i a València tardaren en arribar, com tantes i tantes mostres de civilitat. Fa anys, una periodista propensa als desajustos de conducta, deia que l'alcalde **Pérez Casado** era tan cursi que volia omplir la ciutat de terrasses i *trattorie*. ¿Qui pot estar tan malalt com per a veure alguna cosa contrària al benestar, la conveniència pública o la personalitat pròpia, en uns invents tan pràctics com les terrasses dels bars, els restaurants italians i les façanes del casc antic restaurades?

No voldria apartar-me del meu tema: les llibreries. Cada vegada que algú comenta algun nou invent o filigrana digital —tot i que **Juanjo Millás** ja ens ha avisat que en cine en 3-D no fa més que tornar-nos al teatre—, sempre es planteja l'agònic destí del llibre i de les llibreries, el seu risc de desaparició ¿Per què no parlem de possibilitats de conservació? Els apocalíptics sempre han tingut més vies d'accés als titulars. El bons lectors no hem tingut tantes dèries, ni resistències a la incorporació de les eines informàtiques. Escric amb un ordinador Toshiba bastant modern. Consulte els fons bibliogràfics de la Biblioteca Nacional i d'Iberlibro.com i Google sol rescatar-me el títol complet i exacte d'una obra o l'ortografia correcta del nom d'un autor danès o lituà. Però li encarregue els llibres als llibrers del meu barri —La Traca— per telèfon i passe a recollir-los quan han arribat. És còmode.

Les llibreries com tot el que és viu, estan condemnades a evolucionar per a sobreviure: la llei és exactament igual d'implacable per a tothom i la grandària modesta no ha de ser un inconvenient en tots els casos.

Línies evolutives

Per conèixer quines poden ser les línies evolutives de les llibreries del nou segle XXI fixem-nos en el parentesc filogenètic de cultura i agricultura. Essencialment, són el mateix. L'agricultura, en tot cas, seria una vocació mes especialitzada, un propòsit amb un camp més delimitat. També diuen que l'agricultura desapareix i cap altra activitat humana és més fèrtil en produccions elegíaques ¿Què ha fet l'agricultura per sobreviure en països amb costos molts alts: buscar la dimensió productiva idònia (més gran), retornar a la natura (vendre coses autèntiques) o produir fruites, verdures o planta ornamental de qualitat (exquisideses).

FERRAN MONTENEGRO

Llibreria de Rafael Solaz, al carrer Sant Ferran.

Les llibreries són l'única oportunitat per a les llengües, temes i autors minoritaris (la immensa majoria) i un dels escassos centres culturals dels pobles.

Per conèixer quines poden ser les línies evolutives de les llibreries del nou segle XXI fixem-nos en el parentesc filogenètic de cultura i agricultura.

En la cultura general —que és la del llibre— no és tan fàcil saber per on poden anar les coses autèntiques i les exquisides, per no parlar dels conceptes de grandària i diversificació: hi caben, amb tota certesa, respostes diverses, però, a grans trets, aquestes són les coordenades evolutives, escric un article no un Pla de Viabilitat.

De moment tots els indicis estan a favor del llibre i la llibreria per més que els tristos miolen la seua lamentable serenata. La gent començà a escriure en pergamins i papirs. El llibre hagué d'esperar, però aquesta idea fabulosa de recollir i enquadernar pàgines i transportar-les fàcilment, és molt anterior a la impremta. Això, per raons de consum energètic, no és fàcil que canvie, com va demostrar **Isaac Asimov**. No-res és més barat, senzill i fàcil, en termes energètics, que fer un llibre, passar les seues pàgines i fins i tot llegir-lo més d'una vegada. Per altra banda i sense fer compte de que les llibreries són l'única oportunitat per a les llengües, temes i autors minoritaris (la immensa majoria) i un dels escassos centres culturals dels pobles, raons d'analogia fisiològica avalen la seua pervivència: ni el cinema acabà amb el teatre, ni la ràdio desaparegué després de la televisió, ni els dos plegats —ràdio i TV— han pogut amb el cinema.

El que molt probablement no seran és idèntiques a les que hem conegut. Evolucionaran. Usaran i serviran eines digitals. Algunes accentuaran la seua dimensió de botiga d'articles sumptuaris o de caprici. De tota manera, la cultura sempre ha viscut de gestos rituals i pocs llocs tan càlids per a la litúrgia com la plaça recollida, l'úter envellutat d'una llibreria.